D. JURAK, *Grad na vodi*

Dalmatinac, Zagreb 1963. — M. Montani, Juraj Dalmatinac i njegov krug, Zagreb 1967. — J. A. Soldo, Bibliografija radova o Jurju Dalmatinu, Radovi HIJZ, 1976, 22–23. — D. Kečkemet, Udio Jurja Dalmatinca na Foscarijevom portiku Duždeve palače u Veneciji i na srodnim izvedbama, *ibid.*, 1976, 22–23. — V. Gvozdanović, The »Schiavone« in Vasari's Vita of Brunelleschi, *Commentari* (Roma), 1976, 1–2. — A. M. Schulz, The sculpture of Giovanni and Bartolomeo Bon and their Workshop, *Transaction of the American Philosophical Society* (Philadelphia), 1978, 3, str. 30–32. — R. Ivančević, Mješoviti gotičko-renesansni stil arhitekta Jurja Matejeva Dalmatinca, *Prilozi – Dalmacija*, 1980, 21. — Isti, Nove atribucije Jurju Matejevu Dalmatinu i Nikoli Ivanovu Firentincu i problem valorizacije njihovih djela, *Peristil*, 1980, 23. — I. Fisković, Neki vidovi umjetničkog rada Jurja Dalmatinca u Šibeniku i Splitu, *Radovi HIJZ*, 1981, 27–28. Iv. Mat.

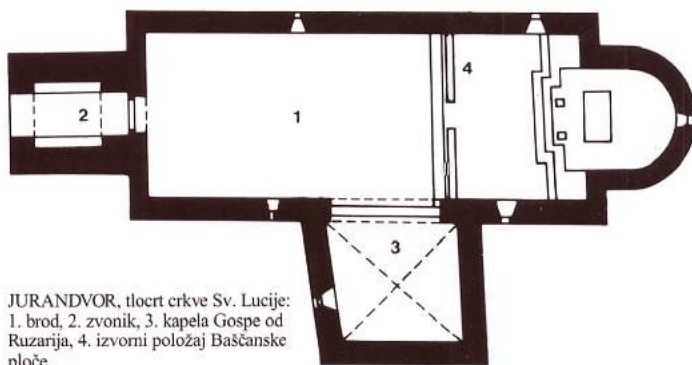
JURAJ MIHAJLOV, klesar (XV. st.); rodom iz Zadra. S Markom Petrovim iz Apulije isklesao je 1447. četiri ukrašene krune zdenca u Šibeniku. Vjerojatno suradnik J. Dalmatinca na gradnji šibenske katedrale. LIT.: D. Frey, Der Dom von Sebenico und sein Baumeister Giorgio Orsini, *Jahrbuch CC*, 1913, str. 138. — C. Fisković, Zadarski sredovječni majstori, Split 1959, str. 28. — M. Montani, Juraj Dalmatinac i njegov krug, Zagreb 1967, str. 20.

JURAK, Drago, naivni slikar (Pušća kraj Zagorskih Sela, 17. XI. 1911 – Zagreb, 1. I. 1994). Izučio kolarski zanat u Zagrebu, gdje je bio scenski stolar u HNK-u. Prve poduke dobio od K. Hegeđušića. Slika i rezbari od 1958. izlaže od 1964. Radio reljefe u različitim materijalima i drvene makete imaginarnih građevina. Na njegovim slikama prevladavaju motivi fantastične arhitekture. Ornamenti gradova i arabeske krajolika postavljeni su u neočekivane, vizionarne odnose. Sve je ispunjeno neobičnim pojedinostima (rozete, lunete, konzole, arhivolte, arkature, kupole), iscrtanima osobitom grafičkom pozornošću (*Život na zemlji*, 1972; *Skrivači*, 1987–89; *Željeznički kolodvor*, 1985; *Vlastini gradovi*, 1986). Upotreba prekrivajućeg laka intenzivira živu boju Jurakovih maštarijskih viđenja. Samostalno je izlagao u Zagrebu (1967, 1971, 1980, 1989), Zlataru (1971, 1979), Rimu (1973), San Franciscu (1973), Den Haagu (1981).

LIT.: V. Maleković, Slikar fantazmopolisa (katalog), Zagreb 1971. — T. Šola, Drago Jurak (katalog), Zagreb 1980. — N. Vrkljan-Križić, Drago Jurak (katalog), Zagreb 1989. VI. Mé.

JURANDVOR, selo kraj Baške na otoku Krku. Istraživanja i iskapanja 1955–62 (B. Fučić) otkrila su dijelove rimske ladanjske vile (zidovi,

podovi u tehnici *opus signinum*, kameni dijelovi gospodarskih uređaja, epigrafski spomenici) i fragmente kamena namještaja starokršć. crkve iz VI. st. Na ostacima rim. vile benediktinci – glagoljaši dograđuju opatiju Sv. Lucije, a oko 1100. opat Dobrovit gradi sadašnju jednobrodnu ranoromaničku crkvu. Pod crkve diže se u tri razine; najniža je u brodu, za dvije stube viša je u redovničkome koru, a najviša u apsidi, gdje je naprijed pomaknuti oltar služio za liturgiju »versus populum«. Uza zid polukružne apsida postavljena je zidna opatova klupa. Kor je bio od broda odijeljen kamenom pregradom (*septum*), srušenom poslije 1752, na kojoj je tzv. → *Baščanska ploča* služila kao lijeva pregradna ploča (*pluteus*). U romaniци je u sredini pročelja dograđen zvonik pravokutne osnove (»magister Andreas«), a 1498. prigradena je uz juž. zid broda kapela Gospe od Ruzarija, presvođena gotičkim križnim svodom. Na uglovima zvonika, koji je u XIX. st. snižen za jedan kat, ugrađena je romanička kamena plastika: simboli četvorice evanđelisti. U crkvi je danas lapidarij sa spomenicima rim. i starokršć. perioda i s glag. natpisima, te drvena polikromirana plastika iz XVI. st. sa starih bočnih oltara. U zvoniku je zvono iz prve pol. XIV. st. (»magister Manfredinus«). Poliptih, koji se nalazio na gl. oltaru, rad Paola Veneziana i sinova (prema A. Morassiju) nastao 1333–45.

JURANDVOR, tloert crkve Sv. Lucije: 1. brod, 2. zvonik, 3. kapela Gospe od Ruzarija, 4. izvorni položaj Baščanske ploče